

българи, прочетоха светото Евангелие на славянски, което обрадва дълбоко душитѣ ни.

Направо предъ входа на параклиса на Спасителевия гробъ се намира храмътъ *Възкресение Христово*. Той е най-голѣмиятъ храмъ подъ общия покривъ и принадлежи на православнитѣ. Има много хубавъ иконостасъ съ рѣзби. Монаситѣ обясняватъ, че въ тоя храмъ се намиратъ мѣстата, гдето сж станали редица събития отъ свещената история. До храма Възкресение Христово сж прилепени нѣколко църкви, между които е храмътъ *Издигането на св. кръстъ*. Въ него се слиза по стълба съ 50 стѣпала. Въобще всички постройкы не се намиратъ на едно ниво. Тѣ сж строени върху повърхнината така, както е била нѣкога — низка и висока — и после сж съединявани въ едно общо цѣло.

Църквата *Издигане на св. кръстъ* е полутъмна, съ хубави мраморни колони и капители. На това мѣсто е стояла царица Елена и наблюдавала разкопкитѣ за търсене на кръста. Мѣстото, гдето е намѣренъ той, е 15 стѣпала по-низко. И тамъ има издигнатъ храмъ. Той е много тъменъ и се освѣтява отъ нѣколко реда кандила.

Нека кажемъ нѣколко думи и за произхода на постройкитѣ. Първата църква издигналъ тукъ Константинъ Велики въ 335 година. Ето какъ единъ неговъ съвременникъ, историкътъ Евсевий, описва тая църква:

„ . . . на противоположната страна на пещерата има храмъ—чудно творение, издигнатъ на неизмѣрима висота, а и надлѣжъ и наширъ достига най-голѣми размѣри. Вжтре това здание е покрито съ пѣстроцвѣтенъ мраморъ, а вѣнъ стенитѣ сж изгладени отъ дѣланъ камъкъ и така сж направени, че представятъ нѣщо свръхестествено, и като че сж отъ мраморъ. . . По дветѣ страни на храма се простира двойна колонада, аркитѣ на която сж украсени съ злато. . . Три врати, красиво разположени на изтокъ, приематъ богомолцитѣ, които идватъ отвѣнъ. . .“